

**การบริหารจัดการศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล
เขตอำเภอบางบัวทอง ในทศวรรษหน้า**

*The Education Management for School under Sub-District
Administrative Organization in Bangbuathong District
in the Next Decade*

วิเชียร เจริญนพสิทธิ์*

viosjung@hotmail.com

ประสาน ประวัติรุ่งเรือง**

บัณฑิต ผังนิรันดร์***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบางบัวทอง ในทศวรรษหน้า วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสนทนากลุ่มจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ครูของสถานศึกษา และผู้ปกครองของนักเรียนที่ศึกษาในสถานศึกษาในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง จำนวน 20 คน ส่วนการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้กลุ่มตัวอย่างเดียวกัน จำนวน 362 คน โดยมีแบบสอบถามเป็นเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสหสัมพันธ์ โดยนำไปทดลองสอบถามกับกลุ่มทดลองจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.980 ผลการวิจัยพบว่าการวิจัยเชิงคุณภาพศึกษาปัจจัย 4 ด้าน คือ 1) ด้านพัฒนาคุณภาพกระบวนการเรียนรู้ 2) ด้านพัฒนาคุณภาพครู 3) ด้านพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และ 4) ด้านพัฒนาคุณภาพการบริหาร ซึ่งพบว่าทั้ง 4 ปัจจัยมีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภอบางบัวทอง ในทศวรรษหน้า ส่วนผลการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า ปัจจัยด้านพัฒนาคุณภาพกระบวนการเรียนรู้ ปัจจัยด้านพัฒนาครู ปัจจัยด้านพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และปัจจัยด้านพัฒนาคุณภาพการบริหารมีความสัมพันธ์ต่อการบริหารจัดการการศึกษาสำหรับ

*นิสิตระดับปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

**ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีสยามบริหารธุรกิจ (SBAC)

***ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

องค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภอบางบัวทอง ในทศวรรษหน้า ทั้งในด้านความเหมาะสมของการบริหารการจัดการศึกษาและความเป็นไปได้ของการบริหารการจัดการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพที่กลุ่มตัวอย่างระบุว่าการบริหารการจัดการศึกษาดังกล่าวมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้

คำสำคัญ : การบริหารการจัดการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

This research has the objectives to study in the education management model for schools under sub-district administrative organization in Bangbuathong district in the next decade. Qualitative study was using focus group method, was conducted on 20 people who executives of school, committee of school, teachers and parent of student. Quantitative study was done the same study group which assessed 362 people. Questionnaire was used as the data collection tool. The statistical analysis was used to perform the frequency, percentage, mean, standard deviation, and correlation. Questionnaires were tested 30 experimental groups. The Cronbach's Alpha coefficient was used to measure data reliability at 0.980. The qualitative study result had found that 4 factors; 1) Quality development for learning process. 2) Quality development for teachers. 3) Quality development for schools. and 4) Quality development for management. The finding result was correlated with the education management for schools under sub-district administrative organization in Bangbuathong district in the next decade. With regards to the quantitative study that 4 factors were correlated to the education management for schools under sub-district administrative organization in Bangbuathong district in the next decade in the appropriateness of the education management and the feasibility of the education management at the statistical significance level of 0.05. Regarding qualitative study was found the education management that had the appropriateness and the feasibility.

Keywords : Education management, Sub-district administrative organization

บทนำ

ปัญหาการบริหารจัดการศึกษาในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา มีปัญหาอยู่หลายประการ เช่น คุณภาพการศึกษา การพัฒนาการสอนของครูไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคมปัจจุบัน โดยผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามระดับการศึกษาพื้นฐาน (ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา) ของสถานศึกษาทั้งหมด 7,042 แห่ง ระหว่างวันที่ 2 - 21 กุมภาพันธ์ 2556 (สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ

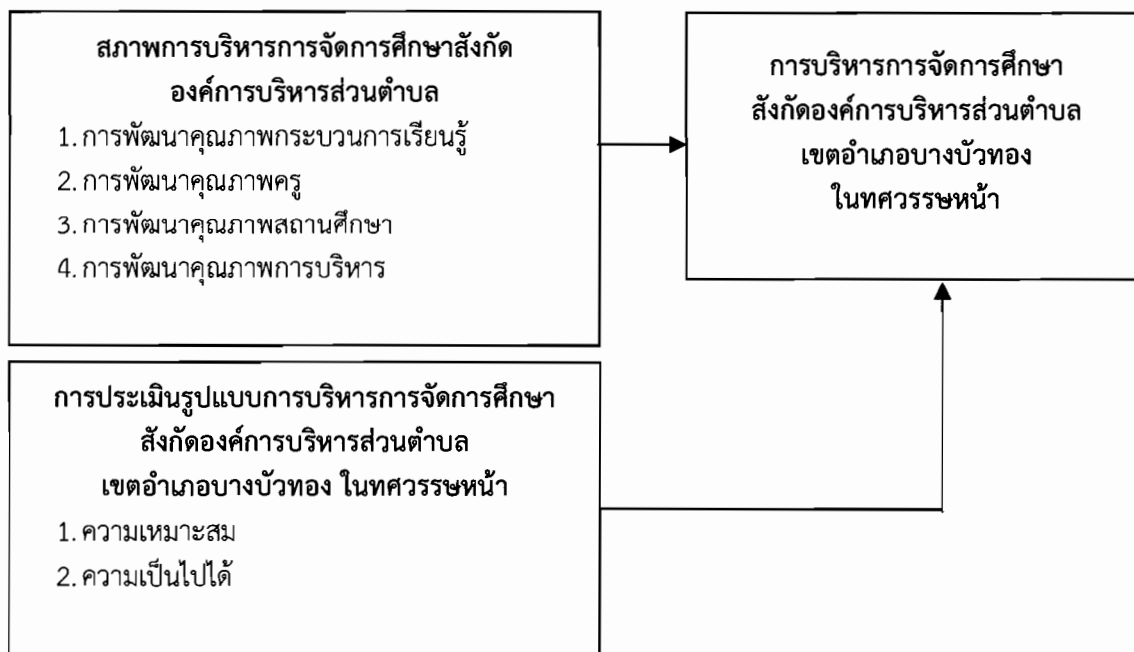
การศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2556) พบว่า ปัญหาการบริหารจัดการศึกษาในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา มีปัญหาอยู่หลายประการ เช่น คุณภาพการศึกษายังไม่ได้มาตรฐาน การพัฒนาการสอนของครูไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคมปัจจุบัน ซึ่งการจัดการศึกษาต้องมีแนวคิดที่มุ่งสร้างปัญญา สามารถแก้ปัญหาของท้องถิ่น โดยความร่วมมือจากสถาบันครอบครัวและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ รวมทั้งผู้เรียนต้องปรับทัศนคติใหม่ จากเรียนเพื่อรอรับงานในเมืองเป็นเรียนเพื่อเข้าใจงานในท้องถิ่น

ประกอบกับได้มีการกระจายอำนาจทางการศึกษาลงสู่ระดับท้องถิ่น ส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีหน้าที่ในการดูแลด้านการศึกษา และเมื่อพิจารณาถึงปัญหาในองค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี พบว่า มีปัญหาด้านการศึกษา ได้แก่ ปัญหาการนำนโยบายมาประยุกต์ใช้ ผู้บริหารระดับท้องถิ่นขาดความรู้หรือทักษะในการบริหาร ครูอาจารย์ (ผู้บริหารสถานศึกษา) ขาดความเชื่อมั่นในผู้บริหารระดับท้องถิ่น เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงตามวาระ ทำให้ขาดความต่อเนื่องในด้านนโยบาย จึงทำให้ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยเรื่องการบริหารจัดการศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภอบางบัวทอง ในทศวรรษหน้า

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภอบางบัวทอง ในทศวรรษหน้า
3. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภอบางบัวทอง ในทศวรรษหน้า

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ใช้วิธีการวิจัย โดยแบ่งเป็น การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

1. การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 วิธี คือ การศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และการจัดกลุ่มสนทนาประเด็นเฉพาะ (Focus Group) เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ในเชิงเนื้อหา (Content Analysis)

1.1 การวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research)

การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร โดยศึกษาจากเอกสารทางวิชาการ ตำรา รายงานการวิจัย ภาคนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ วารสาร และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการจัดการศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล

1.2 การจัดกลุ่มสนทนาประเด็นเฉพาะ

ผู้วิจัยได้ทำการจัดกลุ่มสนทนาประเด็นเฉพาะ (Focus Group) ที่เป็นผู้รู้และมีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง จำนวน 20 คน ดังนี้

1) กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อทราบถึงแนวทางการพัฒนาการศึกษาสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง จำนวน 4 คน

2) กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง เพื่อทราบถึงวิธีการดำเนินการของสถานศึกษา จำนวน 4 คน

3) กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกรรมการสถานศึกษาในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง เพื่อจะได้อบรมถึงการประเมินผลการดำเนินการของสถานศึกษา จำนวน 4 คน

4) กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูของสถานศึกษาในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง เพื่อทราบถึงความต้องการหรือวิธีการที่ดำเนินการของสถานศึกษา จำนวน 4 คน

5) กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองของนักเรียนที่ศึกษาในสถานศึกษาในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง เพื่อทราบความต้องการหรือการประเมินผลการดำเนินการของสถานศึกษา จำนวน 4 คน

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้วิธีศึกษาวิจัยโดยการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากการสำรวจวรรณกรรมเป็นการค้นคว้าทางด้านเอกสาร (Documentary Research) เช่น เอกสารทางวิชาการ บทความ วารสาร เอกสาร รายงานการสัมมนา รายงานประจำปี คู่มือ สถิติต่าง ๆ รวมถึงกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ ตลอดจนหนังสือพิมพ์ และบันทึกต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการจัดการศึกษา เพื่อสร้างคำถามสำหรับการจัดกลุ่มสนทนาประเด็นเฉพาะ (Focus Group) โดยนำเทคนิค A-I-C (Appreciation, Influence and Control) มาดำเนินการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมุ่งเน้นความคิดเห็นใน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการเรียนรู้ (Appreciation) เป็นขั้นการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ข้อมูล ข้อเท็จจริงเพื่อให้เกิดการเข้าใจสภาพปัญหา ข้อจำกัด และความต้องการที่แท้จริง 2) การสร้างการพัฒนา (Influence) เพื่อกำหนดกิจกรรมการปฏิบัติที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล และ 3) การสร้างแนวทางปฏิบัติ (Control) เป็นขั้นตอนการนำกิจกรรมปฏิบัติที่ยอมรับร่วมกันมากำหนดเป็นแผนปฏิบัติการ ในขั้นตอนของการนำแผนไปปฏิบัตินี้เป็นขั้นตอนของการระดมความคิดเห็น วางแผน และทำงานร่วมกัน เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภอบางบัวทอง

บางบัวทอง ในทศวรรษหน้า ว่ามีความเหมาะสมและความเป็นไปได้เพียงใด

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลจากสรุปผลการจัดกลุ่มสนทนาประเด็นเฉพาะ (Focus Group) ซึ่งเป็นการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภอบางบัวทอง ในทศวรรษหน้า โดยนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ตามหลักการเชิงเนื้อหา (Content Analysis) และเหตุผลทางวิชาการโดยเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในส่วนต่าง ๆ ตามข้อเท็จจริง เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จากกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาเหตุและผล ข้อดีและข้อเสีย จากผลของการดำเนินการตามกรอบแนวคิด โดยพิจารณาหาข้อสรุปเพื่อเสนอเป็นแนวทางแก้ไข ปรับปรุงรูปแบบการบริหารการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลเขตอำเภอบางบัวทอง ในทศวรรษหน้า

2. การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เน้นปัจจัยที่มีผล 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ปัจจัยด้านการพัฒนาคุณภาพกระบวนการเรียนรู้ 2) ปัจจัยด้านการพัฒนาคุณภาพครู 3) ปัจจัยด้านการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และ 4) ปัจจัยด้านการพัฒนาคุณภาพการบริหาร โดยมีตัวแปรตาม คือ รูปแบบการบริหารการจัดการศึกษา สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางบัวทอง ในทศวรรษหน้า

สมมติฐานการวิจัย คือ 1) ปัจจัยด้านการพัฒนาคุณภาพกระบวนการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการบริหารการจัดการศึกษา สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางบัวทอง ในทศวรรษหน้า 2) ปัจจัยด้านการพัฒนาคุณภาพครู มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการบริหารการจัดการศึกษา สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางบัวทอง ในทศวรรษหน้า 3) ปัจจัยด้านการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับ

รูปแบบการบริหารการจัดการศึกษา สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางบัวทอง ในทศวรรษหน้า และ 4) ปัจจัยด้านการพัฒนาคุณภาพการบริหาร มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการบริหารการจัดการศึกษา สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางบัวทอง ในทศวรรษหน้า สำหรับขั้นตอนการวิจัยประกอบด้วย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

2.1 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย เป็นผู้บริหาร และผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง และผู้บริหารสถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ครู และผู้ปกครองของนักเรียนที่ศึกษาในสถานศึกษาที่สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง ซึ่งเป็นโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 2 แห่ง โรงเรียนอนุบาล จำนวน 1 แห่ง โรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม จำนวน 6 แห่ง ศูนย์เยาวชนตำบล จำนวน 1 แห่ง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 1 แห่ง รวมประชากรทั้งสิ้น 1,000 คน คำนวณค่าทางสถิติ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนประชากร โดยใช้การคำนวณในรูปแบบของประชากรที่ทราบค่า (Sekaran. 2003) และได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 278 คน ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างแห่งละ 40 ชุด ยกเว้นศูนย์เยาวชนตำบล และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แห่งละ 20 ชุด รวมทั้งสิ้นเป็น 400 ชุด และได้รับคืนจำนวน 362 ชุด

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแบบสอบถามชนิดโครงสร้าง (Structured Questionnaire) ซึ่งประกอบด้วยคำถามแบบปลายปิด (Close-ended Questionnaire) และคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended Questionnaire) เพื่อให้ผู้ตอบข้อมูลกรอกด้วยตนเอง (Self-Administered Questionnaire) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองกับผู้บริหารและผู้รับผิดชอบเกี่ยว

กับการบริหารการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง และผู้บริหารสถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ครู และผู้ปกครองของนักเรียนที่ศึกษาในสถานศึกษาที่สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่ไม่อยู่ในเขตตำบลบางบัวทอง จำนวน 30 คน ให้ทดลองตอบแบบสอบถามและวิจารณ์ข้อบกพร่อง นำไปปรับปรุงแก้ไข และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ก่อนดำเนินการจริง

2.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บข้อมูลใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-Probability Sampling) และติดต่อประสานงานกับกลุ่มตัวอย่าง ขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับการวิจัย ผู้วิจัยจึงส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 400 ชุด และได้รับกลับมาจำนวน 362 ชุด คิดเป็นร้อยละ 90.5 โดยมีระยะเวลาในการแจกและได้รับคืน ระหว่างวันที่ 1 ถึง 31 ตุลาคม พ.ศ. 2557

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้ค่าเฉลี่ยในการแปลความหมายของข้อมูล และใช้ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการแสดงลักษณะการกระจายของข้อมูล

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อวิเคราะห์การบริหารการจัดการศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภอบางบัวทอง ในทศวรรษหน้า พบว่า

1. สภาพการบริหารการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ในปัจจุบันมีรูปแบบ คือ ขยายโอกาสทางการศึกษา พัฒนานิชาการ บริหารแบบมีส่วนร่วม ส่งเสริมสุขภาพพลานามัย เพิ่มพูนภาษาและเทคโนโลยี มีคุณธรรมจริยธรรม และเป็นผู้นำอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยสร้างความเป็นผู้นำในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม

2. รูปแบบของการบริหารการจัดการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทองเขตอำเภอบางบัวทอง ในทศวรรษหน้า ที่ควรจะเป็นต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาคุณภาพกระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาคุณภาพครู ด้านพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และด้านการพัฒนาคุณภาพการบริหาร โดยมุ่งเน้นในเรื่องความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบ

3. การประเมินรูปแบบการบริหารการจัดการศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภอบางบัวทอง ในทศวรรษหน้า พบว่า ต้องมีการพัฒนาใน 4 ด้านหลัก คือ 1) ด้านการพัฒนาคุณภาพกระบวนการเรียนรู้ 2) ด้านการพัฒนาคุณภาพครู 3) ด้านพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และ 4) ด้านการพัฒนาคุณภาพการบริหาร ซึ่งเมื่อประเมินรูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นพบว่า รูปแบบการบริหารการจัดการศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภอบางบัวทอง ในทศวรรษหน้า มีความเหมาะสมของรูปและความเป็นไปได้ของรูปแบบ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อทุกปัจจัยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย \bar{X} , มีค่ามากกว่า 3.41) ได้แก่ ปัจจัยด้านพัฒนาคุณภาพกระบวนการเรียนรู้ (\bar{X} = 3.49) ปัจจัยด้านคุณภาพครู (\bar{X} = 3.52) ปัจจัยด้านพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา (\bar{X} = 3.51) และปัจจัยด้านพัฒนาคุณภาพการบริหาร (\bar{X} = 3.51) และมีความเห็นต่อรูปแบบการบริหารการจัดการศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภอบางบัวทอง ในทศวรรษหน้า ด้านความเหมาะสมของรูปแบบ และความเป็นไปได้ของรูปแบบอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพ ที่กลุ่มตัวอย่างระบุว่า รูปแบบดังกล่าวมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้

สรุปผลการวิจัย

1. รูปแบบการบริหารการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรีในปัจจุบัน มีแนวทางการดำเนินงานในลักษณะดังต่อไปนี้

1.1 ขยายโอกาสทางการศึกษา โดยสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนได้เรียนจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2 พัฒนาวิชาการ โดยพัฒนางานวิชาการ จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อมุ่งสู่คุณภาพ

1.3 บริหารแบบมีส่วนร่วม โดยพัฒนาระบบบริหารงานที่เน้นการมีส่วนร่วมและมีประสิทธิภาพ ซึ่งมุ่งเน้นสนับสนุนการศึกษาทั้งในระบบ และนอกระบบ ทุกระดับตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่น พร้อมทั้งจัดให้มีสถานที่รองรับในการดำเนินการอย่างถูกต้องตามหลักการที่ดี

1.4 ส่งเสริมสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์ โดยสนับสนุนในด้านการศึกษาและสุขภาพอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

1.5 เพิ่มพูนภาษาและเทคโนโลยี โดยสนับสนุนการให้โอกาสทางการศึกษา การเรียนรู้ด้านภาษาต่างประเทศ รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของคนทุกวัยครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ผู้บกพร่องทางร่างกาย เพื่อที่จะได้มีโอกาสเข้าไปศึกษาเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้ประจำตำบลอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม

1.6 มีคุณธรรมจริยธรรม โดยเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นให้เหมาะสมและถูกต้อง

1.7 ผู้นำอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยสร้างความเป็นผู้นำในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม

ส่วนการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของรูปแบบการบริหารการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สรุปได้ดังนี้

1. จุดแข็ง การบริหารการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี คือ

1) ระบบการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง มีวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายเดียวกัน ทำให้การบริหารจัดการและการมุ่งสู่เป้าหมายเป็นไปในทิศทางเดียวกันและสามารถดำเนินการได้รวดเร็ว

2) หลักสูตรมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีการปฏิบัติการและเสริมสร้างประสบการณ์จริง

3) มีการสนับสนุนงบประมาณสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการพัฒนาความรู้ ความชำนาญ และเชี่ยวชาญในสาขาอาชีพ

4) มีโครงการความร่วมมือและให้ความช่วยเหลือต่อสังคมด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยมีนโยบายและแผนงานที่ชัดเจน

5) มีการกระจายอำนาจทางการบริหารจัดการเพื่อลดขั้นตอนในการปฏิบัติงานรวมทั้งกำหนดอำนาจหน้าที่และขอบข่ายงานชัดเจนทำให้การบริหารจัดการการศึกษามีความคล่องตัว

2. จุดอ่อน ของการบริหารการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี คือ

1) ครูและบุคลากรทางการศึกษาส่วนใหญ่ ยังขาดความเข้าใจว่าการปฏิรูปการศึกษาที่แท้จริง โดยการศึกษา หมายถึง การพัฒนาด้านการศึกษาเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นและแตกต่างไปจากเดิม เช่นการเปลี่ยนแปลงวิถีคิด วิถีทำงาน ของผู้บริหารการศึกษาและครูอาจารย์เปลี่ยนแปลงหลักสูตร

2) ขาดบุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะด้าน เช่น ครูผู้สอนด้านภาษาต่างประเทศที่เป็นเจ้าของภาษาโดยตรง

3) ปัญหาระบบการประเมินผลและการสอบแข่งขันเพื่อเลื่อนระดับชั้นเรียนยังเป็นการสอบแบบปรนัย เพื่อวัดความสามารถในการจดจำข้อมูลแต่ไม่ได้ฝึกให้ผู้เรียนได้หัดคิดวิเคราะห์เป็น ส่งผลให้ขาดทักษะและความสามารถในการแข่งขันที่แท้จริง

3. โอกาส การบริหารการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี คือ

1) องค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทองที่เป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบการศึกษาได้กำหนดภารกิจหลักของการศึกษาไว้อย่างชัดเจน คือ การเรียนการสอน การบริหารทางวิชาการสู่สังคมและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมทำให้เกิดความเป็นเอกภาพในการดำเนินงาน

2) สถานศึกษามือถือประกอบมาตรฐานคุณภาพและดัชนีบ่งชี้ที่กำหนดเป็นกรอบและแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอก

3) การจัดตั้งสถานศึกษาหรือการรับถ่ายโอนสถานศึกษาจากหน่วยงานอื่น ทำให้ประชากรในเขตพื้นที่รับผิดชอบมีโอกาสและทางเลือกในการสถานศึกษาเพิ่มมากขึ้น ซึ่งทำให้องค์กรด้านการศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการด้านการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

4) นโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมไทยซึ่งเป็นภารกิจหลักขององค์กร ส่งผลให้มีความร่วมมือระหว่างชุมชนมากขึ้น

4. อุปสรรค ของการบริหารการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี คือ

1) ภารกิจหลักของสถานศึกษามีหลายด้าน เช่น ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหารทางวิชาการ และด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างล่าช้า เนื่องจากการจัดสรร/โอน

งบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ได้จัดสรรมายังองค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทองโดยตรง

2) สถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทองจำเป็นต้องรับนักเรียนจากท้องถิ่นและพื้นที่ใกล้เคียงเป็นจำนวนมาก ทำให้เป็นเรื่องยากที่จะดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) สถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง ขาดครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความชำนาญในสาขาอาชีพเฉพาะด้าน

2. รูปแบบการบริหารการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางบัวทอง ในทศวรรษหน้า สรุปได้ ดังนี้

2.1 รูปแบบของการบริหารการจัดการศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง เขตอำเภอบางบัวทอง ในทศวรรษหน้า ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาคุณภาพกระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาคุณภาพครู ด้านพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และด้านการพัฒนาคุณภาพการบริหาร และมุ่งเน้นในเรื่องความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของรูปแบบการบริหารการจัดการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง เขตอำเภอบางบัวทอง ในทศวรรษหน้า

2.2 องค์ประกอบด้านพัฒนาคุณภาพกระบวนการเรียนรู้ ประกอบด้วยคุณภาพการศึกษา คุณภาพการเรียนรู้ สร้างบุคลากรที่มีคุณภาพ พัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพ และภาพรวมของกระบวนการเรียนรู้ใหม่ตามแนวทางการพัฒนา เพื่อให้มีการพัฒนาคนไทยยุคใหม่ ให้มีชีวิตที่มีคุณภาพในสังคมไทยยุคใหม่ ภายใต้บริบทสังคมโลกใหม่

2.3 องค์ประกอบด้านพัฒนาคุณภาพครู ประกอบด้วยกระบวนการผลิตครูผู้สอน กระบวนการพัฒนาครูผู้สอนการจัดสรรครูให้เหมาะสมกับงาน/สาขา และภาพรวมของกระบวนการพัฒนาครูผู้สอน โดยครูในยุคศตวรรษที่ 21 ต้องมีความรู้กว้างไกลในเทคโนโลยี ต้อง

พัฒนาตนเองในด้านเทคโนโลยี วิชาการ เพื่อนำนวัตกรรมไปพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้นและยังถือได้ว่า ครูเป็นผู้พัฒนาตนเองอยู่เสมอ ความรู้และเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงเร็ว ถ้าสมัยเร็วต้องเรียนรู้สิ่งใหม่ตลอดเวลา

2.4 องค์ประกอบด้านพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ประกอบด้วยคุณภาพของสถานศึกษา คุณภาพของหลักสูตรการศึกษา คุณภาพของแหล่งเรียนรู้ใหม่ และภาพรวมของการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา และแหล่งเรียนรู้ใหม่ ซึ่งสถานศึกษาต้องมีการบริหารจัดการอย่างอิสระ การกำกับดูแลสถานศึกษาให้มีคุณภาพตลอดจนการสรรหาแต่งตั้งประเมินเป็นไปอย่างโปร่งใส ปราศจากอิทธิพลจากภายนอก รวมทั้งการกำหนดขนาดของสถานศึกษา การจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา เพื่อให้มีความเหมาะสมต่อการเรียนรู้ มีการจัดการใช้ไอที ที่สำคัญที่สุดคือพัฒนาความรู้ ออกแบบการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ มีสื่อการเรียนการสอน มุ่งเน้นการคิดวิเคราะห์ สร้างสิ่งแวดล้อมให้กล้าแสดงออก พัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (EQ: Emotional Quotient หรือ E-Skills) คือ ความสามารถที่จะเข้าใจ วิเคราะห์และใช้ความรู้สึกเกี่ยวกับอารมณ์ของตนเองและผู้อื่น

2.5 องค์ประกอบด้านพัฒนาคุณภาพการบริหาร ประกอบด้วยการกระจายอำนาจ ระบบธรรมาภิบาล การเพิ่มโอกาสทางการศึกษา การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา และภาพรวมของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ มุ่งเน้นการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา รวมทั้งการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ภาคเอกชนและทุกภาคส่วนมีระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลมีความโปร่งใส เป็นธรรมตรวจสอบได้ ตลอดจนมีการนำระบบและวิธีการบริหารจัดการแนวใหม่มาใช้ควบคู่กับการสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีการบริหารจัดการการเงินและงบประมาณที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Demand side)

3. การประเมินรูปแบบการบริหารการจัดการศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภอ บางบัวทอง ในทศวรรษหน้า สรุปได้ ดังนี้

การประเมินรูปแบบการบริหารการจัดการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภอ บางบัวทอง ในทศวรรษหน้า ต้องมีการพัฒนาใน 4 ด้านหลัก คือ 1) ด้านการพัฒนาคุณภาพกระบวนการเรียนรู้ 2) ด้านการพัฒนาคุณภาพครู 3) ด้านการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และ 4) ด้านการพัฒนาคุณภาพการบริหาร ซึ่งเมื่อประเมินรูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นพบว่า รูปแบบการบริหารการจัดการศึกษาสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภอ บางบัวทอง ในทศวรรษหน้า มีความเหมาะสมของรูปและความเป็นไปได้ของรูปแบบ

อภิปรายผล

1. การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี มีรูปแบบการบริหารจัดการโดยรับนโยบายจากผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลนำไปจัดทำเป็นนโยบายการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 รวมทั้งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจจัดการศึกษาไปยังเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 37 ระบุว่า “ให้การจัดการศึกษาทางไกลเป็นการจัดการศึกษาลักษณะหนึ่งที่จะเสริมการบริหารและการจัดการของเขตพื้นที่การศึกษาได้” เป็นการเปิดโอกาสให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาจัดการศึกษา ซึ่งได้มีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้อง และทันกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม องค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง จำเป็นต้อง

รับรู้สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาในปัจจุบัน แนวโน้มสภาพสังคมในทศวรรษหน้า แนวการดำเนินการปฏิรูปศึกษา และการดำเนินงานด้านการศึกษาเพื่อให้ความพร้อมสำหรับสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป สิ่งสำคัญที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทองพึงสร้าง คือ การสร้างความเชื่อมั่นให้กับสังคม ให้ความรู้ ความเข้าใจด้านการศึกษา และการให้ความสำคัญกับงานการศึกษา รวมทั้งการมีระบบการบริหารจัดการศึกษาที่ได้มาตรฐาน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องวิชาการ เรื่องงบประมาณ และเรื่องการบริหารงานบุคคลคลล้นเป็นสิ่งสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนการบริหารและจัดการศึกษาในความรับผิดชอบ ให้มีคุณภาพให้สอดคล้องกับแนวการปฏิรูปการศึกษาของชาติ ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยและโลกต่อไป

2. พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง เขตอำเภอ บางบัวทอง ในทศวรรษหน้า โดยมีปัจจัย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาคุณภาพ กระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาคุณภาพครู ด้านการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และด้านการพัฒนาคุณภาพการบริหาร และมุ่งเน้นในเรื่องความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง เขตอำเภอบางบัวทอง ในทศวรรษหน้า สามารถสรุปได้ ดังนี้

1) ด้านการพัฒนาคุณภาพกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้มีการพัฒนาคนไทยยุคใหม่ ให้มีชีวิตที่มีคุณภาพ ในสังคมไทยยุคใหม่ ภายใต้บริบทสังคมโลกใหม่ การศึกษาไทยยุคใหม่มีลักษณะที่สำคัญ คือ มุ่งสร้างคนสร้างงาน และสร้างชาติ การศึกษาแบบองค์รวมและบูรณาการเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ศาสนา และการเมือง เพื่อพัฒนาประเทศยั่งยืน และเน้นผลต่อผู้เรียน ทั้งในระดับนโยบายและระดับการเรียนการสอน โดยกำหนดนโยบายการศึกษาที่คำนึงถึงประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามวิธีที่

ถนัดและสนใจ โดยพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิดที่สอดคล้องกับสมอง หรือ Brain Based Learning (BBL)

2) ด้านการพัฒนาคุณภาพครู เพื่อมุ่งสู่ครูในยุคโลกาภิวัตน์ ที่จะต้องมีความรู้กว้างไกลในเทคโนโลยี โดยครูที่มีคุณภาพต้องมีคุณลักษณะ คือ ต้องเป็นผู้มีปัญญาแตกฉาน รอบรู้ ต้องมีปรัชญาการศึกษา มีการพัฒนาคุณธรรม ต้องมีจิตวิทยา รู้เรื่องกฎหมาย ต้องมีกลยุทธ์การสอน เป็นแบบอย่างให้ผู้เรียน ต้องเป็นผู้จัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพเป็นครูมืออาชีพ ต้องมีข้อมูลความก้าวหน้าในการศึกษาของผู้เรียน ต้องรับผิดชอบทุกเรื่องที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนในห้องเรียน และต้องมีพัฒนาการมีส่วนร่วม ความเสียสละ อดทน รักในอาชีพ

3) ด้านการพัฒนาสถานศึกษา โดยสถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการอย่างอิสระการกำกับดูแลสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ตลอดจนการสรรหา แต่งตั้งประเมินเป็นไปอย่างโปร่งใสปราศจากอิทธิพลจากภายนอก การกำหนดขนาดของสถานศึกษา การจัดสิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีความเหมาะสมต่อการเรียนรู้ออกแบบการจัดการใช้ไอที ที่สำคัญคือพัฒนาความรู้ ออกแบบการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ มีสื่อการเรียนการสอน มุ่งเน้นการคิดวิเคราะห์ สร้างสิ่งแวดล้อมให้กล้าแสดงออก พัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (EQ: Emotional Quotient หรือ E-Skills) คือ ความสามารถที่จะเข้าใจ วิเคราะห์และใช้ความรู้สึกเกี่ยวกับอารมณ์ของตนเองและผู้อื่นได้

4) ด้านการพัฒนาคุณภาพการบริหาร มุ่งเน้นการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา รวมทั้งการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ภาคเอกชนและทุกภาคส่วน มีระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลมีความโปร่งใสเป็นธรรมตรวจสอบได้ ตลอดจนมีการนำระบบและวิธีการบริหารจัดการแนวใหม่มาใช้ควบคู่กับการสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีการบริหารจัดการการเงินและงบประมาณที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Demand side) โดยให้ผู้เรียนเลือกรับบริการ

3. การประเมินรูปแบบการบริหารการจัดการศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภอ บางบัวทอง ในทศวรรษหน้า ผู้วิจัยได้จัดทำกรอบแนวคิดงานวิจัย โดยน่านโยบาย 4 ใหม่ของสำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา (สนผ.) (2552) มาประยุกต์เป็นกรอบแนวคิด ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยสำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ 1) พัฒนาคุณภาพกระบวนการเรียนรู้ 2) พัฒนาคุณภาพครู 3) พัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และ 4) พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ โดยปัจจัย ทั้ง 4 ด้านได้ส่งผลให้เกิด รูปแบบการบริหารการจัดการศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภอบางบัวทอง ในทศวรรษหน้า และจากผลการวิจัย กลุ่มตัวอย่างระบุว่า รูปแบบดังกล่าวมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของกมล สุดประเสริฐ และ สุนทร สุนันท์ชัย (2540) ที่ระบุว่า การบริหารการจัดการศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกา รัฐบาลกลาง และรัฐบาลท้องถิ่น มีความรับผิดชอบทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ และการกระจายอำนาจ เช่นเดียวกับ กาญจนา คุณารักษ์ และ ประกอบ คุณารักษ์ (2540) ที่ระบุว่าแนวคิดการบริหารการจัดการศึกษาของประเทศออสเตรเลีย ในด้านรูปแบบการบริหารการจัดการศึกษา จะบริหารผ่านกระทรวงการมีงานทำ การศึกษา การฝึกอบรม และกิจการเยาวชน รวมทั้งวิลเลอร์ (Wheeler, 2003) กับ เดวิด (Davis, 2005) ที่ระบุคล้ายกันว่า การนำแนวคิดของ Senge ในวินัย 5 ประการขององค์การแห่งการเรียนรู้ คือ ความรอบรู้แห่งตน การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน รูปแบบแผนความคิดในใจ และความคิดเชิงระบบมาพัฒนาผู้บริหารสายสนับสนุนสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ และปัจจัยความสำเร็จในการเรียนรู้ ที่จะนำพาองค์กรไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ แต่ไม่สอดคล้องกับสอดคล้องกับงานวิจัยของมาเรียน (Marie, 1993) ที่ระบุว่า การกระจายอำนาจของระบบการศึกษาพบ เฉพาะงานบุคคล ส่วนด้านงบประมาณและหลักสูตรไม่

พบการกระจายอำนาจ และรูเบนสไตน์ (Rubenstein, 1998) ที่ระบุว่า การจัดสรรและแหล่งงบประมาณของโรงเรียนในชิคาโก ส่วนใหญ่งบประมาณจะอยู่ในด้านการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลวิจัยไปใช้ ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรดำเนินการเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารการจัดการศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลกับองค์การบริหารส่วนตำบล โดยการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานบนพื้นฐานของการวิจัยพัฒนา และประเมินผลนโยบายที่มีการปฏิบัติได้จริง และไม่ควรเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน ให้อิสระกับสถานศึกษาได้บริหารจัดการ เช่น การกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงาน โครงการต่าง ๆ การจัดสรรอบรมและพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา การจัดสรรงบประมาณอย่างพอเพียง และมีการควบคุมหรือประเมินผลงานของสถานศึกษาอย่างเป็นจริง

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบจ.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรดำเนินการเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารการจัดการศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลกับองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาในด้านนโยบายและแผนการพัฒนาการศึกษาที่ชัดเจนต่อเนื่อง ในรูปแบบยุทธศาสตร์ส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มีความคล่องตัว เช่น การบริหารระบบจัดซื้อจัดจ้าง เป็นต้น

3. องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ควรดำเนินการเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารการจัดการศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลกับสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล โดยเพิ่มศักยภาพและพัฒนา

สถานศึกษา ทั้งด้านบุคลากร วิชาการ งบประมาณ และโครงสร้างพื้นฐานองค์การ รวมทั้งมีการประเมินผลรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ของสำนักรับรองมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาที่มีขนาดต่างกัน เพื่อเปรียบเทียบรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาในหลากหลายรูปแบบว่ามีแนวทางที่เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร ส่งผลต่อการปฏิบัติจริงของผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างไร

2. ควรศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่มีสภาพอื่นที่แตกต่างกัน เช่น สถานศึกษาที่ได้รับความนิยมจากผู้ปกครองในระดับมาก กับสถานศึกษาที่ได้รับความนิยมจากผู้ปกครองในระดับน้อยว่ามีการจัดการอย่างไร จึงได้รับความนิยมต่างกัน

3. ควรศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่มีรูปแบบเฉพาะอื่น เช่น สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนระบบสองภาษา (EP = English Program) สถานศึกษาที่เปิดสอนและเน้นเด็กอัจฉริยะ (Gifted) สถานศึกษามาตรฐานสากลที่เปิดสอนและเป็นที่ยอมรับ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กมล สุตประเสริฐ และสุนทร สุนนท์ชัย. (2540). *รายงานการปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทยสหรัฐอเมริกา*.

กรุงเทพมหานคร: อรรถพลการพิมพ์.

กาญจนา คุณารักษ์ และประกอบ คุณารักษ์. (2540). *การปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทยออสเตรเลีย*.

กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). *ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ ปีการศึกษา 2555 บทสรุปและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *4 นโยบายใหม่ของกระทรวงศึกษาธิการ*.

กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.

Davis, D. (2005). The learning organization and its dimensions as key factors in firm performance. *Human Resource Development International*, 11(1), 51 – 56.

Marie, D., G. (1993). *School - based Management*. Teacher Decisional Participation Levels, School Effectiveness, and Job Satisfaction. *Dissertation Abstracts International*, p. 215 - A.

Rubenstein, R.H. (1998). *School – level budgeting and resource allocation in the Chicago public schools: Processes and Results*. *Dissertation Abstracts International*, 58(08), pp. 3015-A.

Sekaran, U. (2003). *Research Methods for Business*. New York: John Wiley & Sns.

Wheeler, L.L., (2003). *Building a learning organization: A Native American experience*. California: Fielding Graduate Institute, Santa Barbara.